

P o s u d o k

na Doc. M.Phil. Jozefa Bátoru, PhD. pre inauguračné konanie na FiF UK

Na rozdiel od ďalších dvoch oponentov zo zahraničia (London School of Economics a Webster Vienna University) mám kognitívnu výhodu, že Doc. M.Phil. Jozefa Bátoru, PhD. sledujem od jeho študentských rokov v počiatočných budovaniach politológie na Slovensku, cez jeho úspešnú habilitáciu až k súčasnej inauguračnej procedúre. K tomu, že sa môže uchádzať o profesúru na pomery Slovenska v mladom veku, ale štandardnom to vo svete, prispelo okrem osobných dispozícií významnou mierou štúdiom a výskumným pôsobením v zahraničí, a to na renomovaných univerzitách vo svete (Oslo, Bergen, Stanford, Viedeň). Tým významnejšie je, že sa vrátil na rodnú Alma mater. Jeho doterajšia akademická dráha predstavuje takmer učebnicový príklad ako môžu v transformujúcej sa krajine s históriou diskontinuit vo vývoji sociálnych vied vyrásť politickí vedci prekračujúci provinčný rozmer disciplíny. Kandidát na profesorský titul sa nepochybne takým stal. Dokazuje to tak kvalitou ako aj tá niekedy až nadmieru prioritizovaná kvantita výstupov vedeckej produkcie. Interné požiadavky týkajúce sa publikačnej činnosti – tak počty ako aj ohlasy na štúdie – Jozef Bátoru mnohonásobne prekračuje a to predovšetkým v počte relevantných štúdií ako aj ich citácií v zahraničí. Ak namiesto požadovaných 10 referencií v zahraničí je vykázanych 90, tak to indikuje už aj kvalitu výstupov jeho vedeckej práce. Tá je zameraná na výskum politických inštitúcií v medzinárodnej politike a osobitne na diplomaciu tak národných štátov, ako aj tej, ktorá sa v súčasnosti formuje na úrovni Európskej únie.

Je autorom konceptuálnych inovácií, ktoré sú príspevkom k teoretickému uchopeniu a explanácii veľmi komplexných vzťahov medzi inštitúciami rôznych úrovní vo fungovaní agencií EÚ. Tak napríklad svoj koncept „medzipriestorová organizácia“ uviedol pri výskume European External Action Service (EEAS) a následne sa stal plodnou inováciou v kontexte literatúry politických inštitúcií. Ako sa to nakoniec odrazilo aj v početnosti citácií v relevantných publikáciách. Okrem analýzy inštitucionálneho poriadku a jeho dynamiky Bátoru inovatívne uchopil aj problematiku identity a socializácie v medzinárodnom spoločenstve. Jeho štúdia „Compliance and Non-Compliance as Sources of Recognition: Slovakia and NATO“ (*Communist and Post-Communist Studies*, 2013) je ukázkovým príkladom ako pri analýze prípadu – Slovenska - neustrnúť na deskriptívno-naratívnej úrovni, ale posunúť empirickú

analýzu na úroveň teoretického zovšeobecnenia a tak prispieť aj k rozvoju teórie. Jeho teoretické spracovanie, inovatívne konceptualizácie a zistenia nie sú len významným prínosom pre rozvoj výskumu medzinárodných vzťahov v tradične dost' podteoretizovanej domácej produkcii, ale je všeobecne akceptovaným obohatením vedeckej disciplíny ako takej. Dôkazom toho je aj referencia k jeho analýze v štúdiu klasikov inštitucionalizmu Marcha a Olsena v rozbere hraníc výskumu inštitucionálnej zmeny (March, J.G. a Olsen, J.P.: "Elaborating the 'New Institutionalism'" in R.A.W. Rhodes, S. Binder and B. Rockman (eds.): *The Oxford Handbook of Political Institutions*. Oxford: Oxford University Press, 2006:14, 16).

Nie je prehnané tvrdiť, že svojou vedeckou produkciou Bátora podstatnou mierou prispel k úspechu celej FSEV v rebríčku kvality vysokých škôl na Slovensku. Nedávna komparatívna empirická analýza výstupov politickovedných pracovísk na Slovensku tiež ukazuje, že inštitút, ktorý vedie (ÚEŠMV) je tu lídrom a to najmä vďaka jeho publikáciám a ohlasom v zahraničí.

Pri hodnotení Bátorovej habilitačnej práce pred 5 rokmi som popri jej meritórnych kvalitách zdôraznila aj to, že je priam modelovým príkladom pre študentov a doktorandov ako postupovať vo vlastnom výskume v oblasti medzinárodných vzťahov a preto som vyslovila očakávanie, že za pár rokov on sám vyškolí nových adeptov tejto disciplíny. S potešením môžem konštatovať, že očakávanie je viac ako uspokojivo naplnené a napriek nie celkom štandardným podmienkam pre doktorandské štúdium vo funkcii školiteľa ako aj riaditeľa ústavu posunul toto štúdium na štandardnú európsku úroveň.

Nie je zmysluplné v posudku vymenovávať všetky výskumné projekty Jozefa Bátora a ním získané vedecké granty, ale už ich početnosť so značným podielom zahraničných vypovedá dostatočne o odborných a riadiacich schopnostiach kandidáta na profesora. Do riešenia projektov zapájajú diplomantov a doktorandov ako partnerov, a tak im umožňuje rásť v medzinárodnej sieti akademického výskumu.

Na záver mi preto zostáva len zdôrazniť, že Doc. M. Phil. Jozef Bátor, PhD. plne spĺňa všetky podmienky k tomu, aby po úspešnom inauguračnom konaní bol vymenovaný za profesora v odbore politológia.

V Bratislave 2.6.2015

Prof. PhDr. Soňa Szomolányi, PhD.

Katedra politológie FiF UK